

2020/1. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı

Dış Ticaret ve Kambiyo Mevzuatı

10 Temmuz 2020 Cuma – 18.00 - 20.00 (2 Saat)

Uyarı: Cevaplama Öncesi, Sorularda Eksik Sayfa ya da basım hatası bulunup bulunmadığını kontrol ediniz ve gerekiğinde sınav görevlilerine başvurunuz.

SORULAR

SORU 1:

ABCD Ltd.Şti. sanayi sektöründe kullanılan yağ imalatı alanında faaliyet göstermektedir. Söz konusu şirket sanayi sektöründe kullanılan ve teknik niteliğe haiz yağ imalatında kullanılmak üzere Özbekistanda faaliyyette bulunan bir firmadan ayçiçek tohumu yağı ithal etmeyi planlamaktadır. Söz konusu firma, ithal edilecek ürün için Gümrük Kanunu ve Gümrük Yönetmeliğinde düzenlenmiş bulunan nihai kullanım uygulamasını kullanmak istemektedir.

- Gümrük Kanunu ve Gümrük Yönetmeliği ile ilgili mevzuat kapsamında nihai kullanım uygulaması nedir? anlatınız. Söz konusu uygulama kapsamında teminat uygulaması nasıl uygulanır, bu kapsamda nihai kullanım hakkının devri nasıl yapılır, nihai kullanım mekanizmasından faydalananarak serbest dolaşıma girmiş olan eşyanın gümrük gözetimi ne zaman sona erecektir açıklayınız. **(20 PUAN)**

SORU 2:

Efgh Ltd Şti büyük baş hayvan yem üretimi ile iştigal etmektedir. Mükellef kurum, söz konusu yem imalatı için ağırlıklı olarak buğday, mısır ve soya bitkilerini kullanmaktadır. Bu kapsamında EFGH Ltd Şti. yurtdışından gelen yoğun yem talebini karşılamak için Ukrayna'da faaliyyette bulunan bir firmadan mısır ithal edip söz konusu mısırı büyük baş hayvan yemi imalatında kullanarak Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ihraç etmek için planlama yapmıştır.

İlgili kurum;

- Dahilde işleme rejimi kapsamında şartlı muafiyet sisteminden faydalnamakta olup, söz konusu sistem kapsamındaki teminat ve indirimli teminat uygulamasını anlatınız. Söz konusu teminatların geri verilmesi hangi şartlarda yerine getirilecektir. **(10 PUAN)**

- **Efgh Ltd Şti** tarafından dahilde işleme izin belgesi kapsamında ihracat taahüdünün kapatılması için yapılması gereken işlemleri ihracat sürecini dikkate alarak ilgili Gümrük Mevzuatı kapsamında değerlendiriniz. **(10 PUAN)**

- Mükellef kurum, söz konusu yem imalatı için ithal ettiği mısırı yurt içindeki gelen talebe istinaden, yem imalatından vazgeçerek, yurt içinde satmış ve yapılan işlemi de Gümrük İdaresine bildirmemiş olup bu fiili Gümrük Mevzuatı kapsamında değerlendiriniz. **(10 PUAN)**

SORU 3:

Jklm A.Ş Bursa ilinde otomotiv yedek parça imalat faaliyeti ile iştigal etmektedir. Söz konusu şirket imal ettiği ürünlerin niteliğini artırmak için Endonezya'da bulunan bir firmadan muhtelif miktarda plastik hammadesi ithal etmiştir. Kurum tarafından ithal edilen hammaddelerin tamamı deniz yoluyla Bursa Gemlik limanına gelmiştir. Plastik hammaddesine ilişkin Gümrük Beyannamesi tescil edilmiş ancak söz konusu ürün serbest dolaşma girmemiştir. Bu süreçte söz konusu hammaddenin teknik şartnameye uymadığı tespit edilerek mahrecine iade edilmesine karar verilmiştir.

- **Gümrük Kanunu ve Gümrük Yönetmeliği ile ilgili mevzuat kapsamında mahrece iade ne demektir tanımlayınız, eşyalar hangi hallerde mahrece iade edilebilir? (10 PUAN)**
- **Jklm A.Ş tarafından ithal edilen Plastik hammaddesinin ilgili gümrük mevzuatı kapsamında mahrece iade uygulaması yapılmış şartları nelerdir? açıklayınız. (15 PUAN)**

SORU 4:

Mersin ilinde faaliyet gösteren Kcy Ltd.Şti isimli firma 3.000 ton pamuğu ,İtalya 'da faaliyette bulunan tekstil firmasına, 10.03.2020 tarihinde gerekli gümrük ve taşıma işlemleri tamamlanarak Mersin limanından gemi ile İtalya'ya gönderilmiştir. Yapılan ihracata ilişkin bedel aracı banka tarafından Türkiye'ye getirilmemiş olup yürütülen araştırma kapsamında firma yetkilileri mücbir sebep halini ileri sürmüş ve ihracat bedelinin bu nedenle getirilemediği bilgisini vermişlerdir.

2/2

Türk Parası Kiyemetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar ve ilgili mevzuat kapsamında ihracat bedelinin Türkiye'ye getirilmesi hakkında mücbir sebep kabul edilen halleri açıklayınız.(15 PUAN)

SORU 5:

Türk Parası Kiyemetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar ve ilgili mevzuat kapsamında yurt dışına sermaye ihracı ile ilgili yapılan düzenlemeyi açıklayınız. (10 PUAN)

CEVAPLAR

Cevap-1)

4458 sayılı Gümrük Kanununun 16. maddesi ile Gümrük Yönetmeliğinin 207 ve 211. maddelerinde Nihai Kullanım Uygulaması düzenlenmiş uygulama düzenlenmiş, konu hakkında ayrıca nihai kullanım tebliği çıkartılmıştır. Söz konusu düzenleme kapsamında;

Nihai kullanım sistemi, üretimde kullanılacak girdilerin ucuza temin edilmesini sağlayarak üretimin artırılmasına katkıda bulunmak ve yerli sanayinin gelişmesini desteklemek amacıyla geliştirilmiş bir sistemdir. Nihai kullanım sisteminden yararlandırılan eşyanın ithali sırasında, Türkiye'ye ithal edildikten sonra belirli bir kullanımına tabi tutulması koşuluyla, gümrük vergisi alınmaz veya indirimli bir gümrük vergisi oranı uygulanır. Nihai kullanımdan yararlanabilecek eşya İthalat Rejimi Kararı ile belirlenir. Bu sistemden yararlanmak için, nihai kullanımına tabi olacak eşayı ithal etmek isteyen kişinin nihai kullanım izni alması gereklidir. Nihai kullanım kapsamında ithal edilecek eşyanın, öngörülen amaçlar için ve belirlenen sürede kullanılması gereklidir. Ayrıca, ithalatı yapan kişinin bu eşyaya ve eşyanın işlenmesine ilişkin kayıtları tutması zorunludur.

Nihai kullanım uygulamasındaki teminat uygulaması nihai kullanım ile ilgili Gümrük Genel Tebliği(Nihai Kullanım) 9. maddesinde düzenlenmiştir. Söz konusu düzenleme kapsamında, ithalat Rejimi Kararında nihai kullanım hükümlerine tabi olduğu belirtilen Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonları için teminata bağlanacak tutar, nihai kullanım hükümleri gereği uygulanan indirimli veya sıfır vergi oranı ile eşyaya isabet eden vergi oranı arasındaki fark kadar teminat alınır. Söz konusu Gümrük Kanununun 202 ncı maddesi çerçevesinde teminat alınır.

Nihai kullanım uygulamasına tabi eşyadaki hakkında devri, Gümrük yönetmeliğinin 210 maddesinde düzenlenmiştir. Söz konusu düzenleme kapsamında, nihai kullanım kapsamı eşyanın gümrük idaresinin izniyle başka bir izin hak sahibine devri mümkündür. Eşyanın, eşayı kendisi nihai kullanımına tabi tutmayacak ithalatçılar tarafından nihai kullanım hükümlerine tabi olunarak indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanmak suretiyle serbest dolaşma sokulması halinde, söz konusu eşayı nihai kullanımına tabi tutacak kişilere yapılacak satış ve devirler yönetmeliğe Ek-31'de yer alan forma işlenir. Söz konusu form ithalatın gerçekleştirildiği ve İthalatçılar İçin Nihai Kullanım İzin Belgesi düzenleyen gümrük idaresine beyan edilir.

Gümrük Yönetmeliğinin 211. maddesinde nihai kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanarak serbest dolaşma girmiş eşyanın gümrük gözetiminin hangi hallerde sona ereceği düzenlenmiştir. Söz konusu düzenleme kapsamında;

- a) Nihai kullanım olarak kabul edilen üretim veya kullanım faaliyetiyle,
- b) İndirimli veya sıfır vergi oranı uygulamasına ilişkin koşulların sona ermesiyle,
- c) Eşyanın ihraç veya imha edilmesiyle,
- ç) Eşyanın belirlenen amaçlar dışında kullanılması nedeniyle tahsili gereken vergilerin ödenmesiyle, sona erer.

ABCD Ltd.Şti. tarafından sanayi sektöründe kullanım amacıyla Özbekistan' dan ithal etmek istediği ayçiçeği yağı ithalatında kullanmak istediği nihai kullanım uygulamasından yukarıda yapılan açıklamalar dahilinde yararlanabilecektir.

Cevap- 2 a)

Dahilde işleme rejimi kapsamında, şartlı muafiyet sistemine tabi olan eşya ithalat esnasında teminata bağlanırlar. Söz konusu uygulama kapsamında, üretici firmalar taahhütlerini yerine getirmek amacıyla aşağıda belirtilen teminat süreçlerini işlerek mallarının Türk Gümrük Bölgesine girişini yapabilmektedir.

Söz konusu uygulamada Türk Gümrük Bölgesine giren eşyalara uygulanacak teminat Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (İhracat:2006/12) 'in 8. maddesinde düzenlenmiştir. Söz konusu madde kapsamında;

(1) Şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapılacak ithalattan doğan vergi, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda belirtilen esaslar çerçevesinde teminata tabidir.

(2) Ancak, şartlı muafiyet sistemi çerçevesindeki dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapılan ithalatta uygulanan teminat oranı Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü), bu ithalattan doğan vergi tutarının 2 (iki) katına kadar artırılabilir.

(3) Birinci fikra hükmü çerçevesinde, ithalatta alınması gereken vergi, yurt içi alımlarda ise Bakanlık ve/veya ilgili kuruluşlarca belirlenen tutar üzerinden teminat alınır.

(4) Teminat;

- a- Para,
- b- Bankalar tarafından verilen teminat mektupları,
- c- Hazine tahvil ve bonoları, unsurlarından biri veya birkaçından oluşabilir.' Şeklinde düzenlenmiştir. Söz konusu madde kapsamında sayılanlar teminat olarak Gümrük İdarelerine verilmek suretiyle ithalat yapılmaktadır.

Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (İhracat:2006/12) 'in 9. maddesinde indirimli teminat uygulaması düzenlenmiştir. Söz konusu düzenleme kapsamında

a) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi firmalar veya belge/izin müracaat tarihinden önceki iki takvim yılı içerisinde herhangi bir yıl asgari 25 (yirmibeş) milyon ABD Doları tutarında ihracat yapan onaylanmış kişi statü belgesi sahibi imalatçı firmaların dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, iki yıl süresince bu ithalattan doğan verginin %1'inin,

b) Belge/izin müracaat tarihinden önceki iki takvim yılı içerisinde herhangi bir yıl 5 (beş) milyon ABD Doları tutarı (bu tutar dahil) ile 25 (yirmibeş) milyon ABD Doları tutarı arasında ihracat yapan onaylanmış kişi statü belgesi sahibi imalatçı firmaların dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, iki yıl süresince bu ithalattan doğan verginin %5'inin,

c) Onaylanmış kişi statü belgesi sahibi firmaların dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, bu ithalattan doğan verginin %10'unun,

ç) Onaylanmış kişi statü belgesi sahibi olmayan dış ticaret sermaye şirketleri ile sektörel dış ticaret şirketlerinin belge/izin müracaat tarihinden önceki takvim yılı içerisinde gerçekleştirdikleri ihracat kadar dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, bu ithalattan doğan verginin %10'unun,

d) İmalatçı-ihracatçıların, belge/izin müracaat tarihinden önceki dört yıl içerisinde düzenlenmiş, ihracat taahhüdü kapatılmış, dahilde işleme izin belgeleri ve 27/1/2005 tarihinden sonra düzenlenen

dahilde işleme izinleri kapsamında sanayi ürünleri için toplam 1 (bir) Milyon ABD Dolarından tarım ve işlenmiş tarım ürünler için toplam 500 (beşyüz) Bin ABD Dolarından az olmamak kaydıyla gerçekleştirdikleri ihracat kadar belge/izin kapsamında yapacakları ithalatta, bu ithalattan doğan verginin %10'unun,

e) Son üç takvim yılı itibarıyla ihracatı her bir yıl için 5 (beş) Milyon ABD Dolarını geçen veya son beş takvim yılı itibarıyla ihracatı her bir yıl için 1 (bir) Milyon ABD Dolarını geçen ihracatçıların, belge/izin müvacaat tarihinden önce dört yıl içerisinde düzenlenmiş, ihracat taahhüdü kapatılmış, dahilde işleme izin belgeleri ve 27/1/2005 tarihinden sonra düzenlenen dahilde işleme izinleri kapsamında sanayi ürünleri için toplam 1 (bir) Milyon ABD Dolarından tarım ve işlenmiş tarım ürünler için toplam 500 (beşyüz) Bin ABD Dolarından az olmamak kaydıyla gerçekleştirdikleri ihracat kadar belge/izin kapsamında yapacakları ithalatta, bu ithalattan doğan verginin %10'unun, teminat olarak yatırılması kaydıyla, gümrük idaresince ithalatin gerçekleştirilmesine izin verilir.

Cevap 2-b)

Dahilde İşleme kapsamında ihracat taahhüdünün kapatılması Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (İhracat:2006/12) 'nin 6. bölümünde yer alan 37 ve 40. maddelerinde düzenlenmiştir. İlgili tebliğin 37 ve 38. Maddelerinde ise kapatma için bilgi ve belgelerin sunulması ile kapatma işleminin sonuçlandırılması düzenlenmiştir.

İlgili tebliğin 37. maddesinde

Firmaların;

a) Dahilde işleme izin belgesi ihracat taahhüdünü kapatmak için en geç belge süresi sonundan itibaren üç ay içerisinde Ek-3'te belirtilen bilgi ve belgeleri Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) belirlenen ilgili bölge müdürlüğüne,

b) Dahilde işleme izni ihracat taahhüdünü kapatmak için en geç izin süresi sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde, Ek-4'te belirtilen bilgi ve belgeleri ilgili gümrük idaresine, sunmaları zorunludur.

(2) Birinci fikrada belirtilen işlemlerin süresi içerisinde yerine getirilmesi firma sorumluluğunda olup, bu süreler zarfında firmalara ayrıca yazılı olarak bildirimde bulunulmayacağı huküm altına alınmıştır.

Söz konusu tebliğin 38.maddesinde ise kapatma işleminin sonuçlanması huküm altına alınmıştır. İlgili tebliğin 1.bendinde Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni ihracat taahhüdünün kapatmasına ilişkin bilgi ve belgelerin 37 nci maddede belirtilen süreler içerisinde ibraz edilmemesi veya ibraz edilen bilgi ve belgelerde eksikliğin tespiti halinde, bu eksiklikler 1 (bir) ay içerisinde tamamlanmak üzere ilgili bölge müdürlüğü/gümrük idaresi tarafından firmaya bildirilir. Bu süre içerisinde eksik bilgi ve belgelerin tamamlanmaması durumunda, ihracat taahhüdü mevcut bilgi ve belgelerle, bu Tebliğin 45 inci maddesi de dikkate alınarak kapatılır. şeklinde düzenlenmiştir.

Söz konusu örnek kapsamında yukarıda yer alan düzenlemeler dahilinde gerekli puanlamalar yapılmıştır.

Cevap 2 c)

4458 Sayılı Gümrük Kanunun 234. İle 238. maddeleri Vergi Kaybına Neden Olan İşlemlere Uygulanacak Cezalar hususunu düzenlemiştir. İlgili kanunun 238. Maddesinde yapılan düzenleme aşağıdaki gibidir.

Madde 238 – (Değişik: 18/6/2009-5911/62 md.)

1. (Değişik:24/10/2019-7190/14 md.) 241 inci maddenin üçüncü fıkrasının (h), (l) ve (m) bentleri, dördüncü fıkrasının (g) ve (h) bentleri ile beşinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen durumlar hariç;

a) Dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi ile geçici ithalat rejimine ilişkin hükümlerin ihlali hâlinde, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı,

b) Tam muafiyet suretiyle geçici olarak ithal edilen özel kullanımına mahsus taşıtlara ilişkin rejim ihlallerinde, gümrük vergileri tutarının dörtte biri,

c) Dahilde işleme rejimi ve gümrük kontrolü altında işleme rejimine ilişkin hükümler ihlal edilmekle birlikte, rejim kapsamı ithal eşyasının işleme faaliyetindeki hâli veya işlem görmüş ürün hâli de dahil olmak üzere, gümrük gözetiminden mevzuata aykırı olarak çıkarılmamış olduğunun tespiti hâlinde, ithal eşyasının gümrük vergileri ile ilgili rejime ilişkin beyannamenin tescil tarihinden tespitin yapıldığı tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanuna göre tespit edilen gecikme zammi oranında faizin toplamı kadar,

d) (b) bendinde belirtilen taşıtlar hariç olmak üzere, geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilen eşyanın süresi içerisinde gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanım tabi tutulmaması durumunda gümrük vergileri ile rejime ilişkin beyannamenin tescil tarihinden tespitin yapıldığı tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanuna göre tespit edilen gecikme zammi oranında faizin toplamı kadar, idari para cezası verilir.

2. (Ek:24/10/2019-7190/14 md.)(3) Birinci fıkranın (c) ve (d) bentlerinde belirtilen eşyanın, yapılacak tebligat tarihinden itibaren altmış gün içinde gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanım tabi tutulmaması hâlinde, ayrıca gümrük vergileri tutarında idari para cezası verilir.

3. Birinci fikraya göre verilen cezalar 241 inci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen mikardan az olamaz.

4. Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri hakkında bu maddenin para cezasına ilişkin hükümleri ile 241 inci maddenin üçüncü fıkrasının (h), (l) ve (m) bentleri, dördüncü fıkrasının (g) ve (h) bentleri ile beşinci fıkrasının (b) bendi hükümleri uygulanmaz. Bu durumda, 241 inci maddenin birinci fikra hükmü uygulanır.

Dahilde İşleme kapsamında ihracat taahhüdünün kapatılması Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (İhracat:2006/12) 45. maddesinde Dahilde İşleme Tedbirlerine uyulmaması huküm altına alınmıştır. Söz konusu düzenlemenin 45/a maddesinde ise Şartlı muafiyet sistemi kapsamında ithal edilen ve Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere ihracatı gerçekleştirilmeyen eşyanın ithali esnasında alınmayan verginin alınacağı huküm altına alınmıştır.

Örnek olayda yer alan mükellef nezdinde 238 Sayılı Kanunun 238 1 a ve c maddesi ile Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (İhracat:2006/12) 45.a maddesi hükümleri dikkate alınarak değerlendirilme yapılmıştır.

5607 Sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kaçakçılık suçlarını düzenleyen 3. Maddesinin 4. bendi Belli bir amaç için kullanılmak veya işlenmek üzere ülkeye geçici ithalat ve dahilde işleme rejimi çerçevesinde getirilen eşayı, hile ile yurt dışına çıkarmış gibi işlem yapan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlı para cezası ile cezalandırılır. Şeklindedir. Söz konusu örnek

olayımızda kurum ithal ettiği misri yem imalatında kullanmayıp, yurt içine satmış olup, söz konusu husus bu kapsamda değerlendirilmiştir.

Cevap 3)

4458 sayılı Gümrük Kanununun 64 üncü maddesinin 1inci bendi ilgili kanunun 213 üncü maddesi ile Gümrük Yönetmeliğinin 71inci maddesinde belirtilen hükümlerle ilgili olarak gümrük müdürlüklerince eşyanın geri gönderilmesine ilişkin hususlar Gümrük Genel Tebliği (Mahrece İade) (Seri No: 2) 'de düzenlenmiştir. Söz konusu düzenleme kapsamında Gümrük Müdürlüklerince eşyanın geri gönderilmesine ilişkin yapılacak olan işlemlerde söz konusu Tebliğde belirtilen hususlar dikkate alınmaktadır

Mahreç kelimesinin anlamı “çıkış yeri” dir. Gümrük işlemlerinde kullanılan “mahrece iade” ifadesi, “bir eşyanın geldiği yere (çıkış ülkesine/ticaretin yapıldığı ülkeye) geri gönderilmesi” demektir.

Gümrük Genel Tebliği (Mahrece İade) (Seri No: 2) 'de ithal edilen eşyalarda, mahrece iade uygulamasında eşyalar hangi hallerde mahrece iade edilebileceği başlıklar halinde sayılmıştır. Bu kapsamında;

- Eşyanın gümürüge sunulmuş ve henüz gümrük rejimi beyanında bulunulmamış olması halinde,
- Antrepo rejimi hükümlerine göre antrepo beyannamesinin tescil edilmiş olması halinde,
- Eşa için bir serbest dolaşma giriş beyannamesinin tescil edilmiş; ancak eşyanın henüz serbest dolaşma girmemiş olması halinde,
- Eşyanın serbest dolaşında olduğu; ancak, serbest dolaşma giriş işlemleri yapılmasına karşın geçici depolama yerinden veya antrepodan çekilmemiş hallerde mahrece iade edilir.

Bu hallerden hiçbirine uygun olmayan eşyanın geri gönderilmesi ihracat veya yeniden ihracat hükümlerine göre tamamlanır.

Jklm A.Ş tarafından ithal edilen Plastik hammaddesinin ilgili gümrük mevzuatı kapsamında mahrece iade uygulaması yapılmış şartlarının açıklanması istenmiştir. Söz konusu olayda Gümrük Beyannamesi tescil edilmiş ancak söz konusu ürün serbest dolaşma girmediği açıkça belirtilmiştir. Bu husus Gümrük Genel Tebliği (Mahrece İade) (Seri No: 2) 'nin 4. maddesinde düzenlenmiştir. Söz konusu düzene mede mahrece iade yapılabilmesi için yapılan düzenleme aşağıdaki gibidir.

Madde 4- Gümrük Müdürlüğüne giriş beyannamesi tescil edilmiş eşyanın Gümrük Yönetmeliğinin 71inci maddesi uyarınca deniz yolu ile gelen eşya için özet beyanın verildiği tarihten itibaren kırkbeş gün, diğer bir yolla gelen eşya için yine özet beyanın verildiği tarihten itibaren yirmi gün içinde veya verilen ek sürelerin bitiminden önce, beyan sahibinin talebi üzerine ve eşyanın yanlışlıkla beyancode konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya beyan edildiği rejime tabi tutulmasının özel nedenlerle artık mümkün olmadığına ilişkin kanıtlayıcı belgeleri ibraz etmesi halinde, giriş beyannamesi iptal edilerek transit beyannamesi düzenlenir. Eşyanın beyana uygun olduğunun anlaşılması koşuluyla, eşya beyannamenin tescil edildiği gümrükten geri gönderilir.

Söz konusu düzenleme kapsamında **Jklm A.Ş** tarafından ithal edilen plastik hammaddesinin mahrece iadesinde, yukarıda belirtilen düzenleme kapsamında gümrük işlemlerinin yapılması gerekmekte olup, puanlamada sadece mevzuat açıklaması da dikkate alınmıştır.

CEVAP 4)

İhracat bedelinin Türkiye'ye getirilmesinde mücbir sebep olarak kabul edilen haller, Türk Parası Kıyimetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'ın 9. maddesinde düzenlenmiştir. Söz konusu düzenleme doğrultusunda;

- a) İthalatçı veya ihracatçı firmanın infisahı, iflası, konkordato ilan etmesi veya faaliyetlerini daimi olarak tatil etmesi, firma hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmesi, şahıs firmalarında firma sahibinin ölümü,
- b) Grev, lokavt ve avarya hali,
- c) İhracatçı veya ithalatçı memleket resmi makamlarının karar ve işlemleri ya da muhabir bankaların muameleleri dolayısıyla hesapların kapatılmasının imkânsız hale gelmesi,
- ç) Tabii afet, harp ve abluka hali,
- d) Malların kaybı, hasara uğraması veya imha edilmesi,
- e) İhtilaf nedeniyle dava açılması veya tahkime başvurulması, mücbir sebep hali olarak kabul edilmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda Kcy Ltd. Şti tarafından İtalya'ya yapılan ihracat kapsamında, bedelin Türkiye'ye getirilmemesi hususunda, yukarıda açıklamaları yaparak bunları ispat etmesi halinde mücbir sebep hali olarak kabul edilmiştir. Söz konusu soru cevabında ilgili hususlar dikkate alınmıştır.

CEVAP 5)

32 Sayılı Kararın 13. Maddesinde yurt dışına sermaye ihracı düzenlenmiştir. Söz konusu düzenleme kapsamında Türkiye'den gidecek olan yerli sermaye için aşağıdaki şartların sağlanması gerekmektedir.

(1) Türkiye'de yerleşik kişilerin, yurt dışında yatırım yapmak veya ticari faaliyette bulunmak amacıyla şirket kurmaları, ortaklığa katılmaları ve şube açmaları için, nakdi sermayeyi bankalar aracılığıyla, aynı sermayeyi ise gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde ihraç etmeleri serbesttir.

(2) Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışında irtibat bürosu, temsilcilik ve benzerlerini kurmaları ve bunların kuruluş masrafları ile faaliyet giderlerinin bankalarca transferi serbesttir.

(3) Bankalar ve gümrük idareleri yurt dışında yatırım veya ticari faaliyette bulunmak üzere sermaye ihraç eden Türkiye'de yerleşik kişileri, her bir işlem tarihinden itibaren 30 gün içinde Müsteşarlığa bildirirler.

(4) Bakanlık, bu maddenin uygulaması ile ilgili olarak Türkiye'de yerleşik kişilerden istenecek bilgi, belge ve bunların gönderilme sürelerine ilişkin esasları belirlemeye yetkilidir.

Türk Parası Kıyimetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğin 10. Maddesi hükmü uyarınca yurt dışına sermaye ihracının şartları düzenlenmiştir. Söz konusu düzenleme kapsamında;

(1) Türkiye'de yerleşik kişiler, yurt dışında şirket kurmak, mevcut şirketlere ortak olmak veya şube açmak için yaptıkları ilk nakdi ve/veya aynı sermaye ihracını müteakip üç ay içerisinde (Değişik ibare:RG-7/9/2018-30528) Ticaret Bakanlığı internet adresinde yer alan yurt dışına sermaye ihracına ilişkin bilgi formunu açıklamalar doğrultusunda doldurarak (Değişik ibare:RG-7/9/2018-30528) Hazine ve Maliye Bakanlığına ve (Değişik ibare:RG-7/9/2018-30528) Ticaret Bakanlığına gönderirler.

(2) Sermaye ihracı gerçekleştiren Türkiye'de yerleşik kişiler, her takvim yılını müteakip üç ay içerisinde (**Değişik ibare:RG-7/9/2018-30528**) Ticaret Bakanlığının internet adresinde yer alan bilgi formunu, formda istenilen bilgileri ve yapılan transferleri açıklamalar doğrultusunda güncelleleyerek (**Değişik ibare:RG-7/9/2018-30528**) Ticaret Bakanlığına gönderirler.

(3) Türkiye'de yerleşik kişiler, tasfiye edilen veya devredilen yurt dışındaki şirket, ortaklık ve şübelerinin durumu hakkında, tasfiye sürecinin sona ermesini veya devredilmesini müteakip en geç üç ay içerisinde (**Değişik ibare:RG-7/9/2018-30528**) Hazine ve Maliye Bakanlığına ve (**Değişik ibare:RG-7/9/2018-30528**) Ticaret Bakanlığına bilgi verirler.